



РЕПУБЛИКА СРБИЈА

Национално тело за акредитацију  
и обезбеђење квалитета у високом образовању

Број: 612-00-00046/4/2023-03

Датум: 25.04.2023. године

Булевар Михајла Пупина 2

Београд

На основу члана 23. став 9. тачка 1) Закона о високом образовању („Сл. гласник РС”, бр. 88/17, 73/18, 27/18 – др. закон, 67/19, 6/20 - др. закони, 11/21 – аутентично тумачење, 67/21 - др. закон и 67/21) и Решења Комисије за акредитацију број 612-00-00046/3/2023-03 од 25.04.2023 године, Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању издаје

У В Е Р Е Њ Е

о акредитацији студијског програма

интегрисане академске студије (ИАС) „Медицина” (на српском и енглеском) за који је Захтев за акредитацију поднела високошколска установа Универзитет у Крагујевцу - Факултет медицинских наука, са седиштем у Крагујевцу, у улици Светозара Марковић бр. 69, ПИБ: 101042779, Матични број: 07345496.

Имајући у виду да је Установа испунила све стандарде за акредитацију студијског програма прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Сл. гласник РС” бр. 13/19, 1/21, 19/21), студијски програм **интегрисане академске студије (ИАС) „Медицина” (на српском и енглеском)** је акредитован у оквиру образовно-научног поља Медицинске науке и научне области Медицинске науке, за упис **147** (сто четрдесет и седам) студената у прву годину у седишту Установе, са називом дипломе **Доктор медицине**.

Достављено:

- Високошколској установи
- Архиви НАТ-а



В. Д. ДИРЕКТОРА

Проф. др Ана Шијачки



РЕПУБЛИКА СРБИЈА  
Национално тело за акредитацију  
и обезбеђење квалитета  
у високом образовању  
Комисија за акредитацију  
и проверу квалитета  
Број: 612-00-00046/3/2023-03  
Датум: 25.04.2023. године  
Булевар Михајла Пупина 2  
Београд

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ  
ФАКУЛТЕТ МЕДИЦИНСКИХ НАУКА  
У КРАГУЈЕВЦУ

ПРИМЉЕНО:		03.05.2023	
Орг.јед.	Бр.ј.	Правил.	Број.кст.
01	4283		

На основу члана 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС” бр. 88/17, 73/18, 27/18 - др. закон, 67/19, 6/20 - др. закони, 11/21- Аутентично тумачење, 67/21 – др. закон и 67/21) Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној 25.04.2023. године, донела је

## РЕШЕЊЕ

### о акредитацији студијског програма

Утврђује се да Универзитет у Крагујевцу - Факултет медицинских наука, са седиштем у Крагујевцу, у улици Светозара Марковић бр. 69, ПИБ: 101042779, Матични број: 07345496, испуњава прописане стандарде за акредитацију студијског програма интегрисане академске студије (ИАС) „Медицина” (на српском и енглеском), у оквиру образовно-научног поља Медицинске науке и научне области Медицинске науке, за упис 147 (сто четрдесет и седам) студената у прву годину у седишту Установе, са називом дипломе Доктор медицине, за извођење наставе на српском и енглеском језику.

На основу овог решења, Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању издаће уверење о акредитацији студијског програма из става 1. овог решења.

### Образложење

Високошколска установа Универзитет у Крагујевцу - Факултет медицинских наука (у даљем тексту: ВШУ), са седиштем у Крагујевцу, у улици Светозара Марковић бр. 69, је дана 02.03.2023. године поднела Захтев за акредитацију студијског програма интегрисане академске студије (ИАС) „Медицина” (на српском и енглеском), у даљем тексту: СП, под бројем 612-00-00046/2023-03.

У складу са чланом 21. став 2. тачка 1) Закона о високом образовању, Комисија за акредитацију и проверу квалитета (у даљем тексту: Комисија) образовала је поткомисију за

образовно-научно поље техничко-технолошких наука (у даљем тексту: Поткомисија) ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлука о Захтеву за акредитацију.

Комисија је на седници одржаној 07.03.2023. године усвојила предлог Поткомисије за образовно-научно поље техничко-технолошких наука (у даљем тексту: Поткомисија) за именовање Рецензентске комисије која је именована Одлуком директора Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању, број 612-01-000318/2023-01 од 07.03.2023. године.

Рецензентска комисија (у даљем тексту: РК) утврдила је чињенице од значаја за доношење одлуке о акредитацији СП увидом у поднесту документацију и непосредним увидом у рад ВШУ. РК је дана 03.04.2023. године посетила ВШУ и након посете сачинила коначни Извештај на српском и сажетак на енглеском језику, који укључује и оправдане примедбе ВШУ, као и оцену квалитета анализираниог СП, и поднела га је Поткомисији на разматрање. На основу Извештаја РК, Поткомисија је утврдила предлог одлуке о акредитацији СП (у даљем тексту: Предлог) у коме је констатовала да су испуњени стандарди за акредитацију прописани Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС”, бр. 13/19, 1/21 и 19/21) и предложила је Комисији да донесе решење о акредитацији студијског програма **интегрисане академске студије (ИАС) „Медицина” (на српском и енглеском)**.

На основу Извештаја РК, Предлога Поткомисије и увида у поднесту документацију за акредитацију СП, констатовано је да је ВШУ доставила потребну документацију за акредитацију и утврђена је испуњеност прописаних стандарда за акредитацију СП, сваког појединачно, што је документовано релевантним чињеницама, и то:

#### **Стандард 1: Структура студијског програма**

Високошколска установа Универзитет у Крагујевцу – Факултет медицинских наука (ФМН) је поднела захтев за акредитацију студијског програма Интегрисане академске студије медицине на српском и енглеском језику у трајању од 12 семестара (6 година) у обиму од 360 ЕСПБ. Установа је приложила одлуку о претходној акредитацији овог студијског програма на српском језику од 09. фебруара 2018. године, бр: 612-00-002639/2017-06. Назив стеченог звања – доктор медицине (Др. мед.) одговара листи звања коју је усвојио НСВО. Програм припада образовно-научном пољу Медицинске науке и научној области Медицинске науке.

Студијски програм садржи све елементе предвиђене Законом о високом образовању и стандардима за акредитацију. Студијски програм садржи 45 обавезних и 38 изборних предмета, од којих студент бира 12, и интегрише обавезну реализацију клиничке праксе, као и полагање предмета Завршни рад - истраживање и Завршни рад - израда и одбрана. Завршни рад је приказан као заједнички предмет на студијском програму у позицији обавезних и изборних ЕСПБ (обавезни 50%, изборни 50% од укупног ЕСПБ за завршни рад).

Укупан обим студија износи 360 ЕСПБ, а свака година има обим од 60 ЕСПБ. Вредност Завршног рада - истраживање износи 2 ЕСПБ, а Завршног рада - израда и одбрана, 3 ЕСПБ.

Настава се изводи путем предавања, вежби, консултативне наставе, истраживачког рада студената (семинарских радова, пројеката и слично) и стручно практичног рада. Посебна пажња поклања се индивидуалном раду са студентима приликом реализације предиспитних обавеза и израде семинарских радова.

Установа је приложила Извештај о самовредновању из децембра 2020. године, у коме су приказани резултати самовредновања Установе и акредитованих студијских програма, укључујући и овај студијски програм. Квалитет студијског програма Установа

обезбеђује кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавременјивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од дипломираних студената и послодаваца. Установа има дефинисане поступке за одобравање, контролу и праћење квалитета студијских програма.

**Стандард је испуњен.**

### **Стандард 2: *Сврха студијског програма***

Сврха студијског програма ИАС медицине је јасно формулисана и у потпуности у складу са задацима високошколске установе (ВШУ) и укључује стицање одговарајућих компетенција и вештина неопходних за образовање и оспособљавање доктора медицине за адекватно и савесно обављање послова који захтевају високо образовање у системима примарне, секундарне и терцијарне здравствене заштите, али и у регулаторним телима, образовним установама, као и у домену истраживања у области медицине. Савладавањем овог студијског програма студенти стичу релевантна и савремена теоријска и практична знања из домена медицине и овладавају различитим дијагностичким и терапијским професионалним вештинама и методама, неопходним за њихов самостални стручни и практични рад у здравственој пракси.

**Стандард је испуњен.**

### **Стандард 3: *Циљеви студијског програма***

Циљеви студијског програма ИАС медицине су јасно дефинисани и усклађени са задацима ВШУ чији студијски програми припадају образовно-научном пољу медицинских наука и научним областима медицинске, стоматолошке и фармацеутске науке. Установа је јасно дефинисала општи и специфичне циљеве студијског програма.

Општи циљ студијског програма је оспособљавање студената за самосталну примену стеченог знања и вештина на пољу превенције, дијагностике и терапије болести, у складу са поштовањем правних, етичких и моралних вредности односно принципа добре клиничке и научне праксе као и промовисања здравог начина живота и очувања физичког и менталног здравља, као и опредељеност за професионални и научни напредак, уз бављење научно-истраживачким радом.

Специфични циљеви и компетенције које ће студенти стећи, описани детаљно у оквиру наведених циљева појединачних предмета овог програма, подразумевају: усвајање знања о нормалној структури и биолошким функцијама човековог организма, природном и насилном нарушавању грађе и/или функције појединих органа, органских система или целокупног организма човека и етиологији настанка поремећаја, усвајање знања и вештина из одговарајућих клиничких дисциплина, које студенту обезбеђују да стекне представу о менталним и физичким обољењима, њиховом откривању и лечењу (узимање анамнезе, извођење свеобухватног физикалног и психолошког прегледа, интерпретација клиничких и лабораторијских налаза и стицање компетенција за извођење одређеног броја основних дијагностичких и терапијских процедура), о поступцима и методама превентивне медицине, дијагностике и терапије, као и репродукцији човека, о условима живота човека, његовом окружењу, заштити човекове средине и социјалном статусу појединца, усвајање знања из деонтологије, етике и правне одговорности лекара, као и стицање потребног клиничког искуства под стручним надзором у здравственим установама и развијање способности и упућености ка сталном прилагођавању савременим захтевима медицинске науке и праксе у оквиру европског академског простора и усвајање знања из области методологије научноистраживачког рада и научних метода које на основу биомедицинских мерења омогућавају анализу добијених података и процену научних чињеница.

**Стандард је испуњен.**

#### **Стандард 4: Компетенције дипломираних студената**

Опште и предметно-специфичне способности су јасно и прецизно дефинисане у тексту Стандарда 4. Компетенције студената и пратећем прилогу. Савладавањем студијског програма Интегрисане академске студије медицине студент стиче адекватне опште и предметно-специфичне способности од релевантног значаја за квалитет стручне и научне делатности.

Опште способности које студент стиче савладавањем студијског програма ИАС медицине обухватају стицање способности аналитичког размишљања у решавању конкретних медицинских и здравствених проблема и предвиђању последица; овладавање превентивним, дијагностичким и терапијским методама; овладавање методама, поступцима и процесима истраживања у области медицине; анализирање стручне и научне литературе у складу са критичким приступом "медицине засноване на доказима"; способност примене знања о болестима и лековима у клиничкој пракси; овладавање вештином комуникације са пацијентима и колегама и уочавање и исправно решавање професионалних етичких дилема.

Предметно-специфичне компетенције које студенти стичу савладавањем програма ИАС медицине су јасно и прецизно дефинисане у оквиру сваког предмета у Књизи предмета и у потпуности су покривене превиђеним методским јединицама, облицима извођења наставе, начином провере стечених знања и вештина и бројем часова теоријске и практичне наставе.

У документацији је приложен Додатак дипломи на српском и енглеском језику  
**Стандард је испуњен.**

#### **Стандард 5: Курикулум**

За овај стандард је приложена сва тражена документација.

Интегрисане академске студије медицине на српском и енглеском језику трају 6 година или 12 семестара. Укупан број часова износи 6270-6330 и обухвата 5280-5310 часова активне наставе (2655-2670 часова предавања, 2055-2130 часова вежби, 210-270 часова ДОН и 300 часова СИР) и 990-1020 осталих часова. Овај студијски програм садржи укупно 45 обавезних (укупан број ЕСПБ - 324) и 38 изборних предмета, од који студент бира 12 (укупан број ЕСПБ - 36), и интегриса реализацију клиничке праксе (број ЕСПБ - 4), као и полагање предмета Завршни рад - истраживање (број ЕСПБ - 2) и Завршни рад - израда и одбрана (број ЕСПБ - 3), који иначе и припадају групи обавезних предмета. Курикулум студијског програма садржи распоред предмета по семестру, листу обавезних и изборних предмета, фонд часова активне наставе и опис предмета.

Активна настава заступљена је просечно са 29,42 часова недељно, односно 14,79 часова предавања, 11,67 часова вежби, 1,29 часова ДОН и 1,67 часова СИР просечно, на недељном нивоу. У Стандарду 5 се наводи 1,29 часова ДОН, док у Параметрима студијског програма пише 1,26, потребно је ово проверити и усагласити. Ово је исправљено у допуни документације. Ради равномерности оптерећења, број ЕСПБ по семестрима креће се од 26 до 34. Структура курикулума има адекватан распоред предмета по семестрима, као и фонд часова активне наставе и ЕСПБ бодове. Задовољен је критеријум равномерног оптерећења студената наставом у току семестра (30 ЕСПБ бодова по семестру уз толеранцију до 20%; односно овде је то просечно 30 ЕСПБ, од 26 до 36).

Студијски програм обухвата обавезне и изборне предмете са јасно дефинисаном позицијом предмета у наставном плану. Студијски програм има укупно 49 једносеместралних и 8 двосеместралних предмета.

Најважније методе извођења наставе су: предавања илустрована слајдовима и видео клиповима, рад у малој групи, демонстрација и самостално извођење лабораторијских и клиничких вештина. Сви облици активне наставе базирају се на интерактивној настави која

се карактерише дискусијама о проблему који је тема наставне јединице, изношењем личног става који је поткрепљен теоријском или искуственом аргументацијом, уочавањем дилема које се односе на постављену тему и њиховим разрешавањем. Рад у малој групи, као значајна метода савременог приступа наставном процесу, подразумева максималан број од 80 студената на предавањима, 15 студената у групи за практичну наставу на претклиничким предметима, односно 7 на клиничким предметима. Студент мора да савлада све клиничке вештине до предвиђеног нивоа компетенције у току наставе као услов за излазак на завршни испит.

Укупно ангажовање студената кроз активну наставу и остале часове изражено је бројем од 360 ЕСПБ. Укупан број бодова у једној академској години је 60. У оквиру сваког предмета дефинисане су наставне активности релевантне за постизање циља и исхода предмета и време потребно за сваку наставну активност, тако да укупно радно ангажовање студената одговара броју бодова који припадају предмету. Студент остварује бодове предвиђене за конкретни предмет након положеног завршног испита, а услови за полагање сваког појединачног предмета дефинисани су Правилником о организацији и извођењу наставе на студијском програму Интегрисане академске студије медицине на Факултету медицинских наука у Крагујевцу, као и у Књизи предмета.

Књига предмета садржи детаљан опис предмета: назив, тип предмета, семестар студија, број ЕСПБ, име наставника, циљ курса са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, предуслове за похађање предмета, садржај, препоручену литературу, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања. Редослед извођења предмета у студијском програму организован је тако да се знања потребна за наредне предмете стичу у претходно реализованим предметима.

Структура студијског програма дефинисана је са 74,1% научно и стучно-апликативних и 25,9% општеобразовних и теоријско методолошких, од укупног броја ЕСПБ бодова, што је у складу са постављеним критеријумима.

Фактор изборности према позицијама где студент бира предмете износи 10,69% од укупног броја ЕСПБ, што је у складу са постављеним критеријумима за поље медицинских наука. Листа изборних предмета садржи 3,17 пута више предмета у односу на број изборних предмета: студент бира 12 од 38 понуђених изборних предмета.

На почетку студија сваком студенту се додељује тутор, из реда наставника и сарадника. Задатак татора је да током целе школске године континуирано прати и усмерава рад и напредовање студената на одређеној години студија.

Студент завршава студије након свих положених испита предвиђених наставним планом и програмом, реализоване праксе и одбрањеног Завршног рада чиме стиче звање Доктор медицине. Изради Завршног рада додељен је одговарајући број ЕСПБ бодова (5 ЕСПБ) којима се изражава рад студената на изради завршног рада и тај број улази у укупан број бодова неопходних за завршетак овог типа студија.

У оквиру овог стандарда приложени су сви прилози и табеле на енглеском и српском језику.

**Стандард је испуњен.**

#### **Стандард 6: *Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма***

Интегрисане академске студије за стицање академског стручног звања доктор медицине су студије другог степена и трају шест година или 6270-6330 часова. Усклађене су са Директивама 2005/36/ЕК и 2013/55/EU Европског парламента и Савета о признавању професионалних квалификација од 7. септембра 2005. односно од 20. новембра 2013. године у делу који се односи на докторе медицине.

Студијски програм Интегрисане академске студије медицине Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу је свеобухватан и омогућава студентима да стекну најновија теоретска знања и практичне вештине неопходне за лекара опште праксе. На основу закључених уговора о сарадњи са Универзитетима из Удина, Сегедина, Темишвара, Смоленска и студијским боравцима на Калифорнијском Универзитету у Сан Франциску (UCSF) и Универзитету у Дубаију континуирано се одржава савременост овог програма.

Факултет медицинских наука Универзитета у Крагујевцу доставио је у прилозима 6.1, 6.2, и 6.3 студијске програме ИАС Медицине три европска универзитета са којима има усаглашену наставу студентима медицине. Усклађеност са европским акредитованим програмима студија медицине огледа се посебно у погледу услова уписа, врсте и трајања студија, услова преласка у наредну годину (прикупљен минимум број ЕСПБ), стицања дипломе и начина студирања, ЕСПБ система преноса бодова, подстицања европске сарадње и мобилности, као и степена упоредивости програма.

**Стандард је испуњен.**

#### **Стандард 7: Упис студената**

У Табели 7.1. дат је преглед броја студената који су уписани на студијски програм у текућој и претходне две године; У Табели 7.2. дат је преглед броја студената који су уписани на студијски програм по годинама студија у текућој школској години; Прилог 7.1. садржи конкурс за упис студената док Прилог 7.2. садржи решење о именовану комисије за пријем студената; Прилог 7.3. садржи услове уписа студената (извод из Статута институције, или други документ)

Планирани број студената за упис на ИАС медицине је укупно 147 студената на српском и енглеском језику. Упис у прву годину студија врши се на основу конкурса који расписује Универзитет у Крагујевцу, а спроводи га Факултет. Конкурс садржи: број студената за студијски програм, услове за упис, мерила за утврђивање редоследа кандидата, поступак спровођења конкурса, начин и рокове подношења жалбе на утврђени редослед. У прву годину Интегрисаних академских студија медицине на српском језику може се уписати лице које је претходно завршило гимназију или средњу школу здравственог или ветеринарског усмерења у четворогодишњем трајању. Страни држављанин се, у погледу претходног образовања, може уписати на студијски програм на српском језику под истим условима као и домаћи држављанин. Услов уписа је познавање српског језика.

У прву годину студија на енглеском језику може се уписати лице које је завршило одговарајуће средње образовање у четворогодишњем трајању (гимназија или школа здравственог, ветеринарског усмерења), које има уверење о добром здравственом стању, сертификат о знању енглеског језика - ниво Б2 или претходно завршен било који степен образовања на енглеском језику (доказ - диплома) и које после положеног пријемног испита заузме место на ранг листи у оквиру броја студената који Факултету одобри Влада Републике Србије за упис у прву годину. Проверавање способности студената на пријемном испиту одговара карактеру студијског програма. Елементи пријемног испита су: тест знања биологије и тест знања хемије. Након положеног пријемног испита, формира се ранг листа кандидата, на основу броја освојених бодова, у складу са правилима конкурса. Право уписа на студије стиче кандидат који је на ранг-листи рангиран у оквиру броја одобрених студената за упис на студијски програм и има уверење о здравственом стању које издаје здравствена установа.

**Стандард је испуњен.**

### **Стандард 8: Оцењивање и напредовање студената**

У Табели 8.1. дата је збирна листа поена по предметима које студент стиче кроз рад у настави и полагањем предиспитних обавеза као и на испиту; Табела 8.2. садржи статистичке податке о напредовању студената на студијском програму; Прилог 8.1. садржи правилник о организацији и извођењу наставе на студијском програму Интегрисане академске студије медицине на Факултету медицинских наука; Прилог 8.2. чини Књига предмета.

Оцењивање студената врши се непрекидним праћењем рада студената и на основу поена стечених у испуњавању предиспитних обавеза и полагањем испита. Студент савладава студијски програм полагањем испита чиме стиче одређени број ЕСПБ бодова, у складу са студијским програмом.

Сваки предмет студијског програма интегрисаних академских студија медицине доноси студенту одређен број ЕСПБ бодова, који студент оствари када са успехом положи испит. Број ЕСПБ бодова утврђује се на основу радног оптерећења студента у савлађивању одређеног предмета у складу са Правилником о организацији и извођењу наставе на студијском програму Интегрисане академске студије медицине на Факултету медицинских наука Универзитета у Крагујевцу. Студент укупно може остварити на овом студијском програму 360 ЕСПБ.

Сваки појединачни предмет из студијског програма има прецизан, јасан и објављен начин стицања поена. Начин стицања поена током извођења наставе укључује број поена које студент стиче по основу сваке појединачне врсте активности у оквиру предиспитних обавеза и полагањем завршног испита. Укупан успех студента на предмету изражава се оценом од 5 (није положио) до 10 (одличан). Оцена студента је заснована на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита, а према квалитету стечених знања и вештина. Критеријуме за утврђивање оцене усваја надлежно веће семестра на предлог катедре. Минимални број поена који студент може стећи испуњавањем предиспитних обавеза и током наставе је 30, а максимални 70. Облици рада током наставе и предиспитних обавеза су: активност у току предавања, практична настава, колоквијум(и) и семинар(и).

На основу документације која је приложена за оцену Квалитета студената (Стандард 8) у Извештају о самовредновању Факултета медицинских наука у Крагујевцу, од 2020.год., може се закључити да студенти све информације о студијском програму, распореду и времену одржавања наставе, начину оцењивања, референтним уџбеницима, биографским карактеристикама наставника и свим осталим дешавањима на Факултету могу наћи на званичној интернет страници Факултета (<http://medf.kg.ac.rs/>), као и у публикацији „Брошура посвећена нашим будућим колегама”.

Факултет омогућава студентима одговарајуће облике студентског организовања, деловања и учешћа у одлучивању, у складу са законом. Под секцијом Студенти на званичном сајту Факултета, постоје подсекције: Студентски парламент, Асоцијација за развој студената фармације КГПСА и Асоцијације студената медицине - IFMSA.

**Стандард је испуњен.**

### **Стандард 9: Наставно особље**

У табелама од 9.0 до 9.8 и прилозима од 9.1 до 9.8 Факултет медицинских наука Универзитета у Крагујевцу доставио је комплетне податке о наставном особљу које реализује студијски програм ИАС медицине.

На овом студијском програму наставници остварују просечно 3,23 часова активне наставе недељно (максимално 9,74), а на свим студијским програмима у истој установи остварују просечно 6,13 часова недељно (максимално 11,83). Максимално укупно



појединачно оптерећење наставника, укључујући и ангажман у другим високошколским установама, износи 11,96 часова недељно. Укупан број наставника ангажованих на овом студијском програму је 180 и они остварују укупно 1104,22 часова недељно у Установи. Од тог броја 175 наставника је са пуним радним временом и они остварују 1085,6 часова, што чини 98,31% од укупног броја часова у Установи. Ово је у складу са стандардом да наставници са пуним радним временом држе најмање 70% часова активне наставе у установи. Број од 175 ангажованих наставника са пуним радним временом увелико превазилази израчунати потребни број наставника (30).

Свих 180 наставника студијског програма изабрани су у наставничка звања (62 доцента, 58 ванредних и 60 редовних професора) и њихове компетенције одговарају врсти и нивоу њихових задужења у настави.

Укупан број сарадника на овом студијском програму је 60 и сви са пуним радним временом на Факултету медицинских наука у Крагујевцу. Ово је за 50 мање од израчаног потребног броја сарадника од 110. Из Књиге наставника може се утврдити да сви наставници својим референцама испуњавају услове за наставничка звања у која у изабрани.

Наставници и сарадници изабрани су у складу са Законом о високом образовању, Статутом Факултета медицинских наука и Универзитета у Крагујевцу, као и са Правилником о критеријумима за избор у звање наставника Универзитета у Крагујевцу. Научне и стручне квалификације наставног особља одговарају образовно-научном пољу и нивоу њихових задужења. Због несразмере између броја сарадника и наставника дата је препорука да се дугорочним планирањем кадрова ова несразмера смањи повећавањем броја ангажованих сарадника

**Стандард је испуњен.**

#### **Стандард 10: Организациона и материјална средства**

Утврђено је да Установа, Универзитет у Крагујевцу – Факултет медицинских наука, има простор за извођење студијског програма ИАС Медицине на српском и енглеском језику у складу са стандардом. Установа поседује укупно 43.847,57 м<sup>2</sup> површине за амфитеатре, учионице, вежбаонице, сале, лабораторије за извођење наставе, као и компјутерске лабораторије, библиотеке, и читаонице, за укупно извођење наставе и за извођење програма ИАС Медицине на српском и енглеском језику, за 147 студената. Број расположивих места такође задовољава стандард, и креће се од 105 у салама за предавање, до 205 у осталим салама, односно 192 у амфитеатру (Табела 10.1.).

У Табели 10.2. дата је листа опреме за извођење студијског програма ИАС Медицине на српском и енглеском језику, која садржи 212 лабораторијских уређаја, тако да ВШУ располаже потребном опремом. То је додатно поткрепљено Изводом из књиге инвентара (Прилог 10.2.). Дата је и листа вредније опреме која се користи у наставном процесу у високошколској установи (Табела 9.3. са 208 уређаја).

Установа је приложила и потребну и релевантну документацију о броју библиотечких јединица, листу библиотечких јединица релевантних за студијски програм ИАС Медицине на српском и енглеском језику, (Табела 10.3. - 346 јединица), листу уџбеника доступних студентима на студијском програму (Табела 10.4. - 159 јединица). Покривеност предмета уџбеничком литературом је оцењена као 100%, што је видљиво и анализом Табеле 10.5., и доступна је у потпуности студентима. Посебно је значајно да је за овај програм доступна и сва релевантна уџбеничка литература на енглеском језику, што је приказано и у додатним табелама 10.3. (428 библиотечких јединица) и 10.4. (108 библиотечких јединица) на енглеском језику. Доступни су и информациони ресурси за извођење студијског програма. У прилогу 10.3. детаљно су приказани подаци о информатичкој опреми и простору. Институција поседује 3 информатичке лабораторије са

58 места, 3 интернет лабораторије са 60 места, 35 рачунара у салама за предавање, преко 300 рачунара у службама и кабинетима наставника, 13 видео бимова, и 29 телевизора за презентације. Велики је и број (618) интернет прикључака. Све ово говори о комплетној испуњености услова у погледу информатичке опреме за извођење овог студијског програма на српском и енглеском језику.

Студентима студијског програма ИАС Медицине на српском и енглеском језику, Универзитета у Крагујевцу - Факултета медицинских наука, Факултет је обезбедио адекватан библиотечки простор и читаоницу са 37 (84 овај број пише у документу медицина) места површине 131,61 м<sup>2</sup> (Табела 10.1.) Библиотека располаже библиотечким јединицама релевантним за извођење наставе, у обиму знатно већим од минималног, уз покривеност свих предмета одговарајућом уџбеничком литературом. Квалитет уџбеника, литературе и библиотечких ресурса обезбеђује се доношењем и спровођењем Правилника о издавачкој делатности факултета (Прилог 11.3).

Рачунарска инфраструктура Факултета је добра. Постојећи број рачунара се и даље перманентно допуњава, како у погледу броја тако и техничким побољшањима, одржава и допуњава новим могућностима постојећу информатичку мрежу на целом Факултету, која је у функцији подизања квалитета наставног процеса, научног и стручног усавршавања наставника, асистената, сарадника у настави, студената свих студијских програма. Факултет је приступио академској мрежи КОБСОН (Конзорцијуму библиотека Србије) 17.10.2006. године. Сви наставници, студенти и сви који су укључени у наставни процес, имају бесплатан приступ интернету и академској мрежи и од својих кућа.

Установа је испунила стандарде у погледу квалитета управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке. Орган управљања и орган пословођења Факултетом, њихова надлежност и одговорност у организацији и управљању Факултетом, утврђени су и прецизно дефинисани Статутом Факултета у складу са законом (Прилог 10.1.), као и Правилником о раду факултета (Прилог 10.2.1.) и Пословником о раду савета факултета (Прилог 10.2.2.)

Статутом Факултета дефинисани су и структура и делокруг рада организационих јединица на Факултету у складу са законом. Факултет систематски прати и оцењује рад управљачког и ненаставног особља и предузима мере за унапређење квалитета њиховог рада, посебно прати и оцењује њихов однос према студентима и мотивацију у раду са студентима. Сви запослени на Факултету медицинских наука у Крагујевцу као и Студентски парламент Факултета медицинских наука могу у писаном поднеску оценити организацију и управљање Факултетом и ставити примедбе и сугестије Комисији за обезбеђење квалитета у вези са организацијом и управљањем Факултетом. Рад и деловање управљачког и ненаставног особља су доступни оцени наставника, ненаставног особља, студената и јавности.

Простор у потпуности обезбеђује успешну реализацију свих наставних процеса и обезбеђује одличне услове за студирање. Анализом укупне површине просторија које се користе за све студијске програме и броја студената који их похађају, може се закључити да је стандард од најмање 4 м<sup>2</sup> простора по студенту задовољен када се урачуна и простор наставних база Факултета (Табела 10.1.). Факултет медицинских наука у Крагујевцу поседује адекватну и савремену техничку, лабораторијску и другу специфичну опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставног процеса и научно-истраживачког рада. Све учионице и вежбаонице на Факултету опремљене су савременом техничком опремом за извођење наставе: рачунарима са сталним и неометаним приступом биомедицинским базама података преко академске мреже, видеобимовима, плазма телевизорима, таблама. Такође, Факултет располаже и опремом за видеоконференцијску везу. Библиотека Факултета располаже са 20 рачунара које студенти могу да изнајмљују.

Постоји примедба РК за све релевантне стандарде у оквиру Извештаја о самовредновању је да нема података од 2020. до 2023. године. Унутрашњу проверу квалитета путем процеса самовредновања Факултет је радио током 2020. Мешутим, будући да је тада СВОТ анализа одлично урађена са јасним предлозима мера за побољшање, РК верује да систем функционише на исти начин и у реалном времену.

**Стандард је испуњен.**

#### **Стандард 11: Контрола квалитета**

Установа је за Стандард 11 доставила следеће табеле и прилоге: Табела 11. 1. Листа чланова комисије за контролу квалитета; Прилог 11.1. Извештај о самевалуацији ФМН из 2020. године; Прилог 11.2. Јавно публикован документ – Стратегија обезбеђења квалитета ФМН; Прилог 11.3. Правилник о издавачкој делатности ФМН у Крагујевцу; Прилог 11.4. Извод из Статута установе којим регулише оснивање и делокруг рада комисије за квалитет. На основу Извештаја о самовредновању и релевантних прилога у оквиру документације за овај студијски програм као и на основу документације из Извештаја о самовредновању а која се односи на курикулум, наставно особље, оцењивање студената, уџбенике и литературу може се закључити да Медицински факултет у Београду располаже ресурсима којима би се подржало спровођење праћења квалитета студијског програма кроз периодичну спољашњу и унутрашњу проверу у дугорочном периоду.

#### **Самовредновање: Стандард 1. : Стратегија обезбеђења квалитета**

Високошколска установа је доставила Извештају о самовредновању (децембар 2020.), али не и сву пратећу документацију за стандарде о самовредновању. Међутим, будући да су сви документи предвиђени Стандардом 1 Извештаја о самовредновању јавно доступни, увидом у интернет страницу Факултета РК констатује да Установа има Стратегију обезбеђења квалитета (ревизија 4, од 2021-2024.); Политику квалитета ФМН Универзитета у Крагујевцу (из 2021.); Процедуре обезбеђења квалитета (ревизија из 2010.). У опису Стандарда 11 Установа наводи да је Савет Факултета је дана 12.10.2021. године усвојио Стратегију обезбеђења квалитета за период од 2021. до 2024. године, као основ за институционализацију опредељења Факултета медицинских наука у Крагујевцу за поштовање високих стандарда квалитета. Стратегија обезбеђења квалитета представља кључни документ за унапређење квалитета рада и њиме се прописују мере и наводе субјекти обезбеђења квалитета како Установе у целини, тако и сваког студијског програма засебно. Политика осигурања квалитета у складу је са стратешким циљевима, мисијом и визијом постављеном у Стратегији обезбеђења квалитета, која је доступна јавности на интернет страници ФМН.

#### **Самовредновање: Стандард 2. Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета**

На Факултету медицинских наука у Крагујевцу документе „Стратегија обезбеђења квалитета Факултета медицинских наука у Крагујевцу-ревизија 4, 2021-2024“ и Политика квалитета Факултета медицинских наука, којима су постављени стандарди квалитета и утврђене надлежности појединих субјеката у систему мера обезбеђења квалитета, је усвојило Наставно-научно веће и они су доступни јавности на интернет страници Факултета.

#### **Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета**

Систем обезбеђења квалитета ФМН у Крагујевцу заснован је на усвојеним регулаторним одредбама и процедурама Статута Факултета медицинских наука и одлука Наставно-научног већа, које се односе на рад, документе система квалитета и извештаје Комисије за обезбеђење квалитета (Комисија). Комисија за обезбеђење квалитета, одлуком Наставно-научног већа од 30.01.2019. године састоји се од 15 чланова (три професора, четири доцента, једног мастер економисте, једног магистра фармације, једног доктора

стоматологије, једног представника ненаставног особља, једног администратора и три представника студената).

Установа наводи да Комисија за обезбеђење квалитета спроводи сваке године евалуацију процеса наставе, а на сваке три године самоевалуацију целе установе и свих студијских програма. Вредновање се спроводи одређивањем интерних рецензената за сваки студијски програм и стандард квалитета наставе. Рецензенти су задужени за писање извештаја, прикупљање података и анкетирање студената. Међутим Установа није у достављеној документацији приложила примере спроведених анкета и документе о анализи резултата анкета и о усвајању корективних и превентивних мера, па РК налаже Установи да ове документе да на увид РК приликом посете.

#### ***Стандард 4: Квалитет студијског програма***

Квалитет студијских програма обезбеђује се кроз праћење и проверу њихових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција. Комисија за обезбеђење квалитета Факултета редовно (најдуже на три године) подноси извештај о самовредновању студијског програма. Установа није приложила Извештај о резултатима самовредновања студијског програма ИАС медицине као посебни документ, али је у оквиру Извештаја о самовредновању дата исцрпна анализа овог студијског програма у оквиру Стандарда 4.

#### ***Стандард 5: Квалитет наставног процеса***

МФН у Крагујевцу је јасно дефинисао стандарде квалитета, као и процедуре и субјекте обезбеђивања квалитета наставног процеса. Субјекти обезбеђења квалитета су сви запослени на Факултету и студенти, који делују у оквиру Комисије за квалитет, контролне тимове (који контролишу спровођење важећих процедура), Наставно-научно веће, надлежне Катедре, Већа семестара ИАС, Комисије за научноистраживачки рад, Комисије за издавачку делатност и Студентски парламент. Контрола квалитета наставног процеса обухвата контролу регуларности термина извођења наставе предвиђених планом и програмом, контролу квалитета излагања програмске материје и метода извођења наставе. Квалитет наставе сагледава се и кроз анкете студената.

Факултет задовољава захтеве овог стандарда кроз следеће показатеље:

- планови, програми и распореди наставе јавно доступни на интернет страници
- интерактивна наставе, континуитет у раду студената и оцењивању
- увођење нових метода подучавања и учења
- систем рада у туторским групама
- веома компетентни и мотивисани наставници
- термини за консултације код сваког наставника
- активно учешће студената у наставном процесу преко одговарајућих комисија и Студентског парламента
- уведени тестови ретенције знања

#### ***Стандард 6: Квалитет научно-истраживачког уметничког и стручног рада***

На основу увида у Извештај о самовредновању, исцрпно урађену SWOT анализу и документе и информације о научноистраживачком раду на МФН у Крагујевцу, се закључује да је Факултет трајно посвећен унапређењу квалитета научноистраживачког рада што се огледа у значајном броју пројеката (финансираних од стране Министарства и Фонда за науку, као и интерних) и објављених радова са SCI листе, интензивној међународној научној сарадњи, великог броја докторских дисертација. Увидом у интернет страницу Факултета Рецензентска комисија је дошла до податка да је у 2022. години 261 истраживач МФН је ангажован на пројектима Министарства за науку и технолошки развој и Фонда за науку Р.